

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. marts 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Louise Degn Brammer
Sagsnr.: 2020-0037-0078
Dok.: 1444712

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 23 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19) (L 157), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. marts 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 23 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19) (L 157):

”Vil ministeren yde teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, som medfører, at det vil være en skærpende omstændighed for udlændinge, der gør sig kriminelle i forbindelse med tyveri, røveri, svig, osv. af covid-19 relaterede værnemidler, således at en del af straffen vil være udvisning af Danmark?”

Svar:

1. Jeg har forstået spørgsmålet således, at der ønskes teknisk bistand til et ændringsforslag om, at der tilvejebringes hjemmel i udlændingeloven til, at udlændinge kan udvises fra Danmark, hvis de begår et strafbart forhold, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 d om skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19.

Et sådant ændringsforslag vil kunne formuleres på følgende måde:

**”Æ n d r i n g s f o r s l a g
til
lov om ændring af straffeloven (Skærpet straf for lovovertrædelser
med baggrund i eller sammenhæng med covid-19) (L 9)**

Af (...):

Til titlen

1) Efter »**straffeloven**« indsættes: »**og udlændingeloven**«.
[Udvidelse af lovens område]

Ny paragraf

2) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1022 af 2. oktober 2019 med senere ændringer, foretages følgende ændring:

1. I § 22 indsættes efter nr. 8 som nyt nummer:

»9) udlændingen idømmes en ubetinget frihedsstraf, der er fastsat efter straffelovens § 81 d.«
[Udvisning af udlændinge]

Til § 2

2) I *stk. 3* indsættes efter »§ 1, nr. 1,«: » udlændingelovens § 22, nr. 9, som affattet ved denne lovs § 01, nr. 1.«
[Udvidelse af solnedgangsklausulen]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Efter udlændingeloven kan en udlænding udvises, hvis den pågældende idømmes ubetinget frihedsstraf for nærmere bestemte overtrædelser af navnlig straffeloven. Det gælder uanset frihedsstraffens længde og varigheden af udlændingens ophold i Danmark, jf. udlændingelovens § 22, nr. 4-8, § 23, nr. 1, og § 24, nr. 1.

Det foreslås med § 3, nr. 1, at der indsættes en ny bestemmelse i udlændingeloven som § 22, nr. 9, således at bestemmelsen også omfatter straffelovsovertrædelser, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 d om skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19.

Ændringen indebærer, at der indføres hjemmel til, at en udlænding – uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet og uanset den pågældendes opholdsgrundlag – efter en konkret vurdering vil kunne udvises, hvis den pågældende idømmes ubetinget frihedsstraf, der er fastsat efter den foreslåede nye bestemmelse i straffelovens § 81 d. Efter udlændingelovens § 26, stk. 2, vil en udlænding således skulle udvises efter §§ 22-24, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. For udlændinge, som er omfattet af EU-reglerne, kan udvisning dog kun ske i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed, jf. udlændingelovens § 26 b.

Det forudsættes med lovforslaget, at den foreslåede § 22, nr. 9, er subsidiær i forhold til udlændingelovens § 22, nr. 1-8.

Til nr. 4

Under hensyntagen til lovforslagets formål og kontekst bør en udvidelse af anvendelsesområdet for udvisning af udlændinge, der idømmes en ubetinget frihedsstraf, der er fastsat efter den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 d, ligeledes begrænses tidsmæssigt. Det foreslås derfor, at ændringsforslaget bliver omfattet af lovforslagets såkaldte ”solnedgangsklausul”, hvorefter loven automatisk ophæves den 1. marts 2021, medmindre Folketinget forinden beslutter at forlænge lovens gyldighedsperiode.

Det forudsættes i den forbindelse, at reglerne i ændringsforslaget vil finde anvendelse på udvisningsspørgsmål i sager om lovovertrædelser, der er omfattet af den foreslåede § 81 d, der er begået efter lovens ikrafttræden og forud for dens ophævelse, uanset om sagen pådømmes efter den 1. marts 2021.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets bemærkninger til § 2, stk. 3.

2. Der er efter udlændingelovens § 24, nr. 2, i dag hjemmel til at udvise en udlænding, der lovligt har opholdt sig i Danmark i mindre end 5 år, hvis udlændingen idømmes betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafretlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter. Der er således allerede i dag hjemmel til at udvise denne gruppe udlændinge, hvis de begår kriminalitet omfattet af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 d.

Endvidere kan udlændinge, som har haft lovligt ophold her i landet i mere end de sidste 9 år, og udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, som har haft lovligt ophold her i landet i mere end de sidste 8 år, i dag udvises af de i udlændingelovens § 22, nr. 1-8, anførte grunde.

Det følger således allerede i dag af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 22, nr. 6, at en udlænding kan udvises, hvis udlændingen idømmes ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter, for en række overtrædelser, der til lige er nævnt i den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 d, stk. 1. Det drejer sig om følgende straffelovsovertrædelser: Vold og trusler mod personer i offentlig tjeneste (§ 119), tyveri (§ 276), indbrudstyveri (§ 276 a), underslæb (§ 278), bedrageri (§ 279), databedrageri (§ 279 a), mandatsvig (§

280), afpresning (§ 281), åger (§ 282), skyldnersvig (§ 283), røveri (§ 288) samt svig og særligt grov svig med offentlige midler (§§ 289 og 289 a). Det bemærkes, at udlændingelovens § 22, nr. 6, alene omfatter overtrædelser af særligt grov beskaffenhed, der kan henføres under straffelovens § 286.

Det følger endvidere bl.a. af udlændingelovens § 22, nr. 2, at der kan ske udvisning, hvis udlændingen for flere strafbare forhold idømmes ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed. Ligeledes følger det af bestemmelsens nr. 3, at der kan ske udvisning, hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed, og tidligere her i landet er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter.

Endelig kan udlændinge, som har haft lovligt ophold her i landet i mere end de sidste 5 år, udvises af de i udlændingelovens § 22 nævnte grunde, jf. udlændingelovens § 23, nr. 1. Efter bestemmelsens nr. 2 kan der ske udvisning, hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed. Efter bestemmelsens nr. 3 kan der ske udvisning, hvis udlændingen for flere strafbare forhold idømmes ubetinget straf af mindst 6 måneders fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed. Endelig kan der efter bestemmelsens nr. 4 ske udvisning, hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 6 måneders fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed, og tidligere her i landet er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter.

Efter udlændingelovens § 26, stk. 2, skal en udlænding udvises efter §§ 22-24, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder særligt EMRK artikel 8 om retten til respekt for privat- og familieliv, jf. dog § 26 b.

Det bemærkes i den forbindelse, at Højesteret i dom af 19. maj 1999 (trykt i Ugeskrift for Retsvæsen 1999, side 1390) tog stilling til, om en 40-årig kvinde, der var fundet skyldig i overtrædelse af lov om euforiserende stoffer ved med henblik på videreoverdragelse at have været i besiddelse af heroin, og som var idømt 60 dages fængsel herfor, kunne udvises i medfør af udlændingelovens § 22, jf. § 26. Højesteret fandt, at en udtalelse i lovens forarbejder om, at undladelse af udvisning i sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer kun undtagelsesvis kunne finde sted, ikke kunne tillægges selvstændig betydning og henviste i den forbindelse bl.a. til, at udvisning efter forarbejderne ikke måtte finde sted, hvis udvisning ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Højesteret fandt, at udvisning af den tiltalte, der havde opholdt sig i Danmark i 9 år og havde to af sine børn i Danmark, som konsekvens af den idømte relativt beskedne straf ville være i strid med kravet om proportionalitet, og den tiltalte frifandtes derfor for påstanden om udvisning.

3. Som det fremgår ovenfor, vil den foreslåede udvidelse af udvisningsreglerne alene få virkning for personer, der allerede har opholdt sig i Danmark i længere tid (mindst 5 henholdsvis 9 år, jf. udlændingelovens §§ 22-23), idet de udlændinge, der har opholdt sig kortere tid i Danmark, allerede efter de nugældende regler i udlændingeloven vil kunne udvises, hvis de idømmes en betinget eller ubetinget frihedsstraf på baggrund af covid-19-relateret kriminalitet, jf. udlændingelovens § 24, nr. 2.

Som det endvidere fremgår, er de straffelovsovertrædelser, der er nævnt i den foreslåede § 81 d, stk. 1, allerede i dag i vidt omfang omfattet af udlændingelovens § 22, nr. 6, således at der efter en konkret vurdering vil kunne ske udvisning. Herudover vil der i visse situationer kunne ske udvisning efter udlændingelovens §§ 22 og 23, hvis den pågældende udlænding idømmes minimum 1 års ubetinget fængsel samt efter § 23 minimum 6 måneders ubetinget fængsel, jf. nærmere pkt. 2 ovenfor.

På denne baggrund er det Justitsministeriets umiddelbare vurdering, at den foreslåede udvidelse af udvisningsreglerne vil have meget begrænset praktisk betydning. Der er herved lagt vægt på, at de straffelovsovertrædelser, der er omfattet af den foreslåede § 81 d, men som ikke samtidig er omfattet af udlændingelovens §§ 22 eller 23, vedrører mindre alvorlige lovovertrædelser, der selv med den foreslåede straffeskærpelse må formodes at skulle straffes med bøde eller en kortere fængselsstraf, der som udgangspunkt ikke vil overstige nogle få måneder. De vurderes derfor ikke i almindelighed at

kunne føre til udvisning af udlændinge, der har opholdt sig en længere årrække i Danmark, uanset at overtrædelsen er begået med baggrund i eller i sammenhæng med covid-19-epidemien.

Det er regeringens holdning, at udlændinge, der begår kriminalitet med baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark, i videst muligt omfang bør udvises. På denne baggrund og under hensyntagen til straffærdigheden af de lovovertrædelser, der foreslås omfattet af bestemmelsen i straffelovens § 81 d, kan regeringen støtte nærværende ændringsforslag, uanset at forslaget må forventes at have meget begrænset praktisk betydning. Ændringsforslaget vil indebære, at der indsættes en ny bestemmelse i udlændingeloven som § 22, nr. 9. Bestemmelsen vil således indebære, at udlændinge, der idømmes en ubetinget frihedsstraf, der er fastsat efter den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 d, skal udvises, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder særligt EMRK artikel 8 om retten til respekt for privat- og familieliv. For udlændinge, som er omfattet af EU-reglerne, kan udvisning dog kun ske i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed, jf. § 26 b.